

PRAKTYKI TERENOWE 1 (Spała)

Celem ćwiczeń terenowych jest uzyskanie przez studentów: podstawowej wiedzy przyrodniczej i geograficznej o wybranym terenie (okolice Spały); umiejętność opracowania konspektów zajęć terenowych, umiejętność prawidłowego doboru i przygotowania stanowisk w terenie do prowadzenia zajęć terenowych dla uczniów szkoły podstawowej i przeprowadzenie tych zajęć. Ćwiczenia te przygotowują studentów do odbywania praktyk pedagogicznych ciągłych oraz przyszłej pracy w szkole.

Student nabywa kompetencje w zakresie:

- wiedzy o środowisku geograficznym, historii i atrakcjach turystycznych Spały,
- prowadzenia badań terenowych,
- znajdowania związków i zależności występujących w środowisku geograficznym okolic Spały,
- prawidłowego doboru stanowisk do tematyki prowadzonych zajęć w terenie,
- opracowania konspektów zajęć terenowych, uwzględniających postawę proekologiczną oraz poczucie tożsamości regionalnej,
- doboru metod i form pracy do zajęć terenowych,
- prowadzenia zajęć terenowych dla uczniów szkoły podstawowej z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych takich jak: niwelator szkolny, gnomony, kompas i busola, GPS.

Treści kształcenia:

Warunki fizycznogeograficzne okolic Spały – geologia, ukształtowanie terenu, sieć wód powierzchniowych, gleby, roślinność i zwierzęta. Ścieżki edukacyjne na terenie oraz w okolicy Spały. Obserwacje bezpośrednie – zasady ich prowadzenia w zależności od wieku uczniów. Pomoce dydaktyczne wykorzystywane podczas terenowych lekcji przyrody i geografii: kompas i busola, GPS, gnomony, wskaźnik wysokości Słońca, niwelator szkolny, zestawy do badania jakości wody, kwasomierz do badania pH gleby. Dokonywanie pomiarów z wykorzystaniem ww. pomocy dydaktycznych. Zasady prowadzenia zajęć dla uczniów przy odkrywce glebowej. Dobór metod i form pracy oraz zasady prowadzenia zajęć w terenie. Zasady doboru miejsc (stanowisk) w terenie do poszczególnych tematów zajęć w terenie. Opracowanie konspektów zajęć terenowych dla uczniów na II etapie kształcenia.

Metody i kryteria oceniania:

Ocenie podlegają: dobór stanowisk do prowadzonych zajęć terenowych, merytoryczna i metodyczna strona opracowanych konspektów zajęć terenowych, poprawność merytoryczna i metodyczna przeprowadzonych zajęć terenowych dla uczniów szkoły podstawowej.

Metody dydaktyczne:

Obserwacja bezpośrednia; doświadczalna, pomiary, badania terenowe, np.: jakości wody, pH gleby, wyznaczanie elementów doliny rzecznej; praca z podręcznikiem; praca z mapą topograficzną; prowadzenie zajęć terenowych.

Literatura podstawowa:

1. Szymański M. i J. (2004) Tomaszów. Spała. Inowódz, Łódź.
2. Burzyński I. (red.) (1998) Spalski Park Krajobrazowy, Zespół Nadpilicznych Parków Krajobrazowych.
3. Berne I. (1984) Zajęcia w terenie, WSiP, Warszawa.
4. Jacobson C. (2007) Mapa. Kompas. GPS, Wydawnictwo Remis, Warszawa.
5. Podręczniki do Przyrody w szkole podstawowej (wybrane).
6. Przewodniki do oznaczania roślin, zwierząt oraz zbiorowisk roślinnych (wybrane).

Literatura uzupełniająca:

1. Kucharska M. (1996) Ćwiczenia terenowe z dydaktyki geografii w przygotowaniu studentów do pracy w szkole. Materiały na Konferencję Naukową, Kraków.

2. Wuttke G. (1957) Ćwiczenia i wycieczki w nauczaniu geografii, Warszawa.
3. Będkowska H. (2003) Jak zorganizować lekcję w lesie?, Leśny Zakład Doświadczalny SGGW Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej, Rogów.
4. Będkowska H. (2003) Leśnik gospodarzem lasu – program edukacyjny, Leśny Zakład Doświadczalny SGGW Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej, Rogów.
5. Bartoszewscy M. i S. (2005) Projekt edukacyjny „Straż rzeczna” (części: Woda, Brzeg, Dorzecze), Lublin.
6. Tywoński K. (1983) Pomoce dydaktyczne do geografii, WSiP, Warszawa.